

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het  
elektronische bestuurlijke  
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 06/2017 van  
15 februari 2017**

**Betreft: aanvraag tot machtiging betreffende de mededeling van persoonsgegevens van schoolverlaters door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) aan het Agentschap voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) in het kader van het onderzoek naar de invloed van de sociale achtergrond van de schoolverlater op de overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt.**

**I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG**

**A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN**

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

4. Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna "WRR");
5. Gelet op de wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (hierna "wet van 5 mei 2014"), inzonderheid artikel 5;
6. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001").

## **B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK**

7. Gelet op de aanvraag, ontvangen 2 februari 2017,
8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi), ontvangen op 15 februari 2017;
9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de VDAB, ontvangen op 10 oktober 2012<sup>1</sup>;
10. Beslist, na beraadslaging, op 15 februari 2017 als volgt:

## **II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG**

11. Voorliggende aanvraag beoogt een eenmalige aanlevering van drie bijkomende gegevens waarover AgODi beschikt, en dit enkel voor deze schoolverlaters, waarvoor Onderwijs & Vorming en Syntra-Vlaanderen al de "schoolverlater"-gegevens hebben aangeleverd, en die door de VDAB werden opgenomen in de studie schoolverlaters van 2016.
12. Voorheen werd door de VTC al een uitwisseling van Onderwijs en Vorming naar VDAB gemachtigd in het kader van het onderzoek van de overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt, en bij uitbreiding met gegevens van Syntra Vlaanderen. Het betreft beraadslagingen VTC nr. 26/2012 en de uitbreiding 47/2014. Deze beraadslagingen betreffen een jaarlijkse gegevensuitwisseling van onbepaalde duur.

---

<sup>1</sup> Naar aanleiding van de machtiging VTC 24/2012 van 17 oktober 2012.

13. De drie beoogde bijkomende gegevens die via voorliggende aanvraag worden opgevraagd zijn drie leerlingenkenmerken, nl. de variabelen "opleidingsniveau van de moeder", "taal" en "schooltoelage", die samen de Sociaal-Economische Status van de leerling weergeven; men noemt deze gegevens ook met een afkorting de SES-kenmerken van de leerling.

### **III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG**

#### **A. ONTVANKELIJKHEID**

14. De SES-kenmerken van de leerling moeten beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing<sup>2</sup>.

15. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing<sup>3</sup>.

16. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie<sup>4</sup> een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

17. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij AgODi. Dit agentschap is een intern verzelfstandig agentschap zonder rechtspersoonlijkheid binnen het Ministerie van Onderwijs en Vorming. Het is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

---

<sup>2</sup> Art. 3, §1 WVP.

<sup>3</sup> Art. 3, §1 WVP.

<sup>4</sup> Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

18. De uitwisseling op basis van het Rijksregisternummer tussen de agentschappen van Onderwijs en Vorming en de VDAB werd gevat door de machtiging van het sectoraal comité van het Rijksregister 01/2008 van 23 januari 2008. De VTC is sinds 14 juni 2014 bevoegd om het gebruik van het rijksregisternummer te machtigen samen met een door haar te machtigen gegevensstroom.<sup>5</sup>

19. Overeenkomstig artikel 5, 1ste lid, 1° en artikel 8 van de WRR, wordt machtiging verleend om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken: "aan de Belgische openbare overheden voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie".

20. De VDAB werd gemachtigd tot gebruik van het rijksregisternummer bij het Koninklijk Besluit van 29 juni 1993 tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens en van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

21. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

## **B. TEN GRONDE**

### **B.1. FINALITEITSBEGINSEL**

22. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht.

23. Zoals onder randnummer 14 omschreven zijn de gevraagde gegevens persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

#### **Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:**

24. De Sociaal Economische Status van de leerlingen wordt door Onderwijs & Vorming voor elke leerling individueel in kaart gebracht. Deze Sociaal Economische Status vormt een belangrijke indicator om het beleid, de omkadering en de financiering van de onderwijsinstellingen en de leerlingen die bijkomende ondersteuning nodig hebben, op af te

---

<sup>5</sup> Artikel 5 van de wet van 5 mei 2014 (B.S. 4 juni 2014).

stemmen. Meer bepaald verzamelt Onderwijs & Vorming, via de onderwijsinstellingen, van elke leerling deze 3 kenmerken.<sup>6</sup>

**Doeleinde van de verdere verwerking:**

25. Om inzicht te verwerven in het effect van het onderwijs op de doorstroming naar de arbeidsmarkt, werd er binnen het Vlaams Ministerie van Onderwijs een project "Strategisch Onderwijs- en Vormingsbeleid" opgestart dat erop gericht is om de aansluiting tussen enerzijds onderwijs, opleiding en vorming en anderzijds de arbeidsmarkt te versterken. Dit is een van de kernpunten van de septemberverklaring van de Vlaamse Regering van 24 september 2007. Daarom werd door de Vlaamse minister van Onderwijs een structurele samenwerking opgezet met het beleidsdomein Werk en meer in het bijzonder met de VDAB om de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt systematisch in kaart te brengen/onderzoeken. Daartoe zal het Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming een lijst van de schoolverlaters aan de VDAB bezorgen – een deel van het doelpubliek van de VDAB - waarop per persoon<sup>7</sup> informatie met betrekking tot de gevolgde opleiding zal verstrekt worden, zodat de VDAB die kan aanvullen met de gegevens waarover zij beschikt aangaande de "arbeidsinstap".

26. Op basis van de gegevens van alle schoolverlaters van elk studiejaar, die het Departement Onderwijs & Vorming jaarlijks overmaakt aan de VDAB, kan de VDAB deze gegevens verrijken met hun activiteiten op de arbeidsmarkt (o.m. vanuit Dimona) en met de gegevens die deze personen als werkzoekende verstrekken aan de VDAB. Aanmelden. Deze gegevens worden geanonimiseerd teruggekoppeld naar het Departement Onderwijs & Vorming en de Vlaamse arbeidsmarkt, via de jaarlijkse "Studie schoolverlaters".

27. De schoolverlaters zijn een belangrijke doelgroep van de VDAB in al de decretale taken die ze verricht op het vlak van arbeidsbemiddeling, begeleiding, loopbaandienstverlening, opleiding en de taken gericht op de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap.

28. De SES-kenmerken vormen een belangrijke indicatie over de sociale achtergrond van een leerling tijdens zijn schoolopleiding. Ook op het ogenblik dat deze leerling zijn opleiding beëindigt en zijn intrede doet op de arbeidsmarkt blijft zijn sociale achtergrond dezelfde. Binnen het reeds jaren lopende onderzoek over de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, dat door Onderwijs en Vorming en VDAB gezamenlijk gevoerd wordt, is de sociale achtergrond tot op heden niet betrokken. Het is de bedoeling om op korte termijn te onderzoeken of dit gegeven al dan niet een relevante meerwaarde biedt in dit globale onderzoek.

---

<sup>6</sup> Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17 december 2010 (Codex Secundair Onderwijs), Art. 224 tot 241, Art. 242, Art. 247.

<sup>7</sup> Via het identificatienummer van het Rijksregister en postcode, zie machtiging sectoraal comité van het Rijksregister, beraadslaging nr. 01/2008 van 23 januari 2008.

29. De verrijking van gegevens van de schoolverlaters door de VDAB is geen directe arbeidsbemiddeling of beroepsopleiding, maar kadert in een van de algemene taken waarmee de VDAB is belast, nl. de kennisverzameling en verspreiding inzake de arbeidsmarkt en zijn werking<sup>8</sup>.

30. De VTC is van oordeel dat het nieuwe doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is in de zin van artikel 4, §1, 2<sup>o</sup>, WVP.

31. Er dient te worden geanalyseerd of de doeleinden van de door de aanvrager geplande verwerkingen verenigbaar zijn met de doeleinden waarvoor de gegevens oorspronkelijk door de drie agentschappen van het Vlaams Ministerie Onderwijs en Vorming zijn verwerkt. Conform artikel 4, § 1, 2<sup>o</sup> WVP dient bij de beoordeling van deze verenigbaarheid rekening te worden gehouden met alle relevante factoren, waaronder de redelijke verwachtingen van de betrokkene en de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

32. Aangezien AgoDi belast is met de administratieve opvolging van de inschrijvingen in de scholen, kan men stellen dat het tot de redelijke verwachtingen behoort van de betrokkenen dat de VDAB de gegevens over de schoolverlaters opvraagt bij deze diensten van de Vlaamse overheid.

33. Op zich zijn de doelen dus gerechtvaardigde doelen, er moet echter wel nog een onderzoek gebeuren naar de proportionaliteit van de verdere verwerking (punt B.2.) en er moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punt B.3. en B.4.).

## **B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL**

### ***B.2.1. Aard van de gegevens***

34. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3<sup>o</sup>, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

35. Voor het onderzoek naar de invloed van de sociale achtergrond van de leerling op de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt zijn volgende gegevens nodig:

---

<sup>8</sup> art.5, §1, 2<sup>o</sup>, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijke vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding"

<p><b>Identificatiegegevens:</b> INSZ-nummer van de leerling betrokken in de studie schoolverlaters 2016 - Op basis van lijst aangeleverd door VDAB.</p>	<p>Personen met het kenmerk schoolverlater worden uniek geïdentificeerd met het Rijksregisternummer of INSZ-nummer van de schoolverlater.</p> <p>Wordt ook door AgODi terug meegedeeld aan VDAB om voor het onderzoek de SES-kenmerken te koppelen aan de andere gegevens van de studie schoolverlaters 2016</p>
<p><b>SES-kenmerk "Het opleidingsniveau van de moeder":</b></p> <p>Betekenis van dit kenmerk: de moeder beschikt niet over een diploma of getuigschrift Hoger Secundair Onderwijs of BSO 4<sup>de</sup> graad</p> <p>Indien ingevuld= JA, indien niet ingevuld =NEE</p>	<p>Dit gegeven is een van de 3 SES-kenmerken waarover Onderwijs &amp; Vorming beschikt, en vormt dan ook een noodzakelijk gegeven voor het onderzoek of de sociale achtergrond van een schoolverlater ook een invloed heeft op de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.</p>
<p><b>SES-kenmerk "Taal":</b></p> <p>De waarde van dit gegeven in de AgODi-databank</p> <p>Betekenis: de leerling spreekt thuis niet de onderwijstaal</p> <p>Indien ingevuld= JA, indien niet ingevuld =NEE</p>	<p>Dit gegeven is een van de 3 SES-kenmerken waarover Onderwijs &amp; Vorming beschikt, en vormt dan ook een noodzakelijk gegeven voor het onderzoek of de sociale achtergrond van een schoolverlater ook een invloed heeft op de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.</p>
<p><b>SES-kenmerk "Schooltoelage":</b></p> <p>De waarde van dit gegeven in de AgODi-databank</p> <p>Betekenis: de leerling heeft een schooltoelage gekregen</p> <p>Indien ingevuld= JA, indien niet ingevuld =NEE</p>	<p>Dit gegeven is een van de 3 SES-kenmerken waarover Onderwijs &amp; Vorming beschikt, en vormt dan ook een noodzakelijk gegeven voor het onderzoek of de sociale achtergrond van een schoolverlater ook een invloed heeft op de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.</p>

36. De VDAB-studiedienst zal de Rijksregisternummers van de schoolverlaters die opgenomen werden in de studie schoolverlaters 2016 aan AgODi bezorgen. Alhoewel de gegevens van de schoolverlaters oorspronkelijk van Syntra Vlaanderen en van de 3 agentschappen van Onderwijs en Vorming afkomstig zijn, worden in de studie schoolverlaters enkel die schoolverlaters die, na kruising van de data van de 4 leveranciers effectief schoolverlater zijn én in Vlaanderen wonen, in de VDAB-schoolverlatersstudie opgenomen. Enkel voor deze selectie van personen zijn de 3 bijkomende gegevens relevant. AgODi zal aan deze rijksregisternummers de 3 SES-kenmerken waarover zij beschikt koppelen, en deze gegevens meedelen aan de VDAB-studiedienst.

37. De VTC is van oordeel dat de mededelingen van het gegeven schoolverlater en van de leerbewijzen van de schoolverlaters conform zijn aan artikel 4, §1, 3<sup>o</sup>, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden van VDAB, vermeld in randnummers 29-32.

### ***B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens***

38. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

39. De aanvraag vermeldt dat de gegevens, vermeld in randnummer 37, door de VDAB zullen bijgehouden worden voor een periode van 1 jaar. De aanvraag verduidelijkt dat deze periode nodig is voor de verwerking van de onderzoeksgegevens en een aansluitende periode voor verificatie van de onderzoeksresultaten.

40. De VTC gaat hiermee akkoord, maar is van oordeel dat de gegevens na deze periode moeten vernietigd worden bij de VDAB.

### ***B.2.3. Frequentie van de toegang***

41. De gegevens worden eenmalig bezorgd aan de VDAB. De VTC gaat akkoord met de voorgestelde opvraging.

### ***B.2.4. Duur van de machtiging***

42. De machtiging wordt gevraagd voor de periode van 1 jaar. De VTC gaat akkoord met deze termijn.

### ***B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld***

43. De aanvraag vermeldt dat de persoonsgegevens enkel gebruikt worden door de experten van de VDAB-Studiedienst die belast zijn met de opvolging van de overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt. Voor dit eenmalig onderzoek zal ook 1 persoon van VDAB-Antwerpen toegang hebben tot deze gegevens in het kader van een masterproef. De VTC gaat hiermee akkoord.

## **B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL**

44. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

45. De machtigingen van AgODi zullen in de toekomst op de website komen op volgende pagina [onderwijs.vlaanderen.be/informatieveiligheid](http://onderwijs.vlaanderen.be/informatieveiligheid).

46. De VTC vraagt aan AgODi dat de vermelde pagina inzake informatieveiligheid op korte termijn gerealiseerd wordt. De VTC vraagt dat de beraadslagingen worden vermeld met daarbij een korte uitleg.

47. De VTC bepaalt dat ook de VDAB melding maakt van deze gegevensuitwisseling op haar website, zoals vermeld in randnummer 49.



#### **B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOR**

48. ATOS BELGIUM nv is sinds 1 november 2013 ICT-partner voor VDAB en staat in voor het operationeel beheer van de ICT-systemen en het beheer van de VDAB-toepassingen.

49. De VTC herinnert er aan dat ingeval van onderaanneming, de privacywet aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met de externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1, WVP.

50. De gegevensoverdracht verloopt niet via een dienstenintegrator. De tussenkomst van een dienstenintegrator biedt hier onvoldoende meerwaarde.

#### **B.5. BEVEILIGING**

51. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

52. De VDAB-studiedienst zal op een beveiligde drager al de Rijksregister- en INSZ-nummers van de jongeren die deel uitmaken van de studie schoolverlaters 2016 bezorgen aan AgODi.

53. AgODi zal aan deze Rijksregister- en INSZ-nummers per leerling de 3 SES-kenmerken toevoegen, en deze informatie op een beveiligde drager terugbezorgen aan de VDAB-studiedienst.

##### ***B.5.1. Op het niveau van de aanvrager***

54. De veiligheidsconsulent van de VDAB is erkend in het advies nr. 04/22 van 6 juli 2004 van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en de gezondheid en erkend voor de informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. De VDAB geeft aan te voldoen aan de minimale normen van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid. Deze worden jaarlijks geëvalueerd.

##### ***B.5.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven***

55. De veiligheidsconsulent van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming en is gekend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid en bij de VTC. Uit de meegedeelde stukken blijkt dat zij beschikt over een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid. Dit werd laatst geactualiseerd op 29 januari 2016.

#### **IV. BESLUIT**

56. De VTC **machtigt** AgODi om de gevraagde gegevens mee te delen aan de VDAB voor de doeleinden en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging. De VTC staat hierbij het gebruik van het rijksregisternummer toe.

57. AgODi en VDAB nemen de maatregelen inzake transparantie, vermeld in randnummer 48-50, tegen eind mei 2017.

58. De machtiging wordt verleend voor de periode waarbinnen het onderzoek plaatsvindt en eindigt ten laatste op 15 februari 2018.

Willem Debeuckelaere  
Voorzitter